

TRƯỜNG THCS VÂN TỪ

ĐỀ HỌC KỲ II

Năm học: 2021-2022

Môn: NGỮ VĂN - LỚP 6

Thời gian làm bài: 90 phút

PHẦN I. Đọc - hiểu (6.0 điểm). Đọc ngữ liệu sau và trả lời các câu hỏi:

“...Bên ngoài trời rất lạnh. Cô bé chỉ có mỗi một chiếc áo mỏng trên mình. Cô lặng lặng bước đều trong gió rét. Vừa đi cô vừa lo cho mẹ. Cô đi mỗi chân mới đến gốc đa đầu rừng. Quả nhiên cô thấy trên bụi cây trước mặt có một bông hoa trắng rất đẹp. Cô ngắt bông hoa, tay nâng niu với tất cả tấm lòng tha thiết, cầu mong cho mẹ tai qua nạn khỏi. Bỗng cô nghe như văng vẳng bên tai tiếng cụ già tóc bạc ban nãy lại khuyên nhủ cô:

– Cháu hãy yên tâm, mỗi cánh hoa trên bông hoa sẽ là một ngày mẹ cháu được sống thêm.

Cô bé cúi xuống nhìn hoa, cô đếm: “Một, hai, ba, bốn, ..., rồi hai mươi. Trời ơi! Còn có hai mươi ngày nữa thôi ư?...”

Suy nghĩ một lát, cô rón rén chạy ra phía sau cây đa. Cô nhẹ tay xé mỗi cánh hoa ra thành nhiều sợi. Bông hoa trở nên kì lạ. Mỗi sợi nhỏ biến thành từng cánh nhỏ dài và mượt, trắng bong như tấm lòng ngây thơ trong trắng của cô. Những cánh hoa mọc thêm ra nhiều không sao đếm được! Cô bé nâng niu trên tay bông hoa lạ đó. Trời ơi! Sung sướng quá! Cô vùng chạy về. Đến nhà, cụ già tóc bạc bước ra cửa tươi cười đón cô và nói:

– Mẹ cháu đã khỏi bệnh! Đây chính là phần thưởng cho tấm lòng hiếu thảo của cháu đấy!

Từ đó hằng năm, về mùa thu, thường nở những bông hoa có nhiều cánh nhỏ dài mượt, trông rất đẹp.

Đó chính là bông hoa cúc trắng”

(Trích “Sự tích Hoa cúc trắng” - Phỏng theo Truyện cổ tích Nhật Bản)

Câu 1(1.0 điểm) Đoạn trích trên được kể theo ngôi thứ mấy? Nêu phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Câu 2(1.5 điểm) Theo em, vì sao cô bé lại tước mỗi cánh hoa ra thành nhiều sợi? Theo tác giả, bông hoa cúc biểu tượng cho điều gì?

Câu 3(1.0 điểm) Đọc lại câu nói của cụ già “Mẹ cháu đã khỏi bệnh! Đây chính là phần thưởng cho tấm lòng hiếu thảo của cháu đấy!” và thực hiện yêu cầu sau:

1. Xác định cụm danh từ trong câu:

“Đây chính là phần thưởng cho tấm lòng hiếu thảo của cháu đấy!”

2. Giải nghĩa từ “hiếu thảo”

Câu 4 (2.0 điểm) Viết một đoạn văn ngắn từ 3 - 5 câu, nêu thông điệp mà tác giả muốn nhắn nhủ đến chúng ta qua đoạn trích trên.

Câu 5 (0.5 điểm) Trong chương trình Ngữ văn 6 - Tập hai, Bộ sách *Kết nối tri thức với cuộc sống* có những văn bản cùng thể loại với đoạn trích trên, hãy kể tên các văn bản đó.

Phần II. Viết (4.0 điểm)

Hãy đóng vai Thạch Sanh và viết một bài văn kể lại truyện cổ tích “Thạch Sanh”

----- Hết -----

Phần I (6.0 điểm)		
Phần I: Đọc - hiểu	Yêu cầu	Điểm
Câu 1 (1.0 điểm)	- Ngồi kể thứ 3 - Phương thức biểu đạt chính: tự sự	0.5 đ 0.5 đ
Câu 2 (1.5 điểm)	- Cô bé tước mỗi cánh hoa ra thành nhiều sợi vì: câu nói của cụ già tóc bạc khuyên nhủ “ <i>Cháu hãy yên tâm, mỗi cánh hoa trên bông hoa sẽ là một ngày mẹ cháu được sống thêm... Cô bé cúi xuống nhìn hoa, có đếm: “Một, hai, ba, bốn ,..., hai mươi. Trời ơi! Còn có hai mươi ngày nữa thôi ư?...”</i> nên cô đã tước mỗi cánh hoa ra thành nhiều sợi để người mẹ yêu quý của cô được sống lâu hơn. - Theo tác giả, bông hoa cúc là biểu tượng của sự sống; là bông hoa chứa đựng niềm hi vọng; là ước mơ, là thần dược chữa bệnh; là sự hiếu thảo của người con đối với mẹ; là khát vọng chữa lành mọi bệnh tật cho mẹ của người con.	0.5 đ 1.0 đ
Câu 3 (1.0 điểm)	Cụm danh từ: <i>tấm lòng hiếu thảo</i> - Nghĩa của từ “ <i>hiếu thảo</i> ”: có lòng kính yêu cha mẹ	0.5đ 0.5 đ
Câu 4 (2 điểm)	- Hình thức: + Đảm bảo cấu trúc và độ dài đoạn văn (3-5 câu) theo yêu cầu + Diễn đạt rõ ràng, mạch lạc	0.5 đ
	- Nội dung: Học sinh có thể diễn đạt theo nhiều cách khác nhau nhưng cần đảm bảo được các ý cơ bản: + Ca ngợi lòng hiếu thảo của người con đối với mẹ; lòng hiếu thảo vượt lên mọi chông gai và tạo nên kì tích tuyệt vời + Con cái cần hiếu thảo với cha mẹ, sống trọn đạo hiếu làm con	1.5 đ
Câu 5 (0.5 điểm)	+ “Thạch Sanh” + “Cây khế”	0.5 đ
Phần II (4.0 điểm)		
Phần II Viết	Yêu cầu	Điểm
(4.0 điểm)	1. Về hình thức: - Bài văn đủ 3 phần: mở - thân - kết - Các phần, các đoạn có sự liên kết	1.0đ

	<p>- Trình bày sạch sẽ, diễn đạt rõ ràng, tránh sai sót về chính tả, dùng từ, diễn đạt.</p> <p>2. Nội dung: HS có nhiều cách viết khác nhau nhưng cần đảm bảo các ý cơ bản sau:</p> <p>* Mở bài: Nhân vật Thạch Sanh giới thiệu sơ lược về mình và câu chuyện định kể</p> <p>* Thân bài: Kể lại diễn biến câu chuyện</p> <p>- Thạch Sanh kể thêm về sự xuất hiện của mình dưới trần gian</p> <p>- Thạch Sanh kể về cuộc gặp gỡ và kết thân với Lý Thông</p> <p>- Thạch Sanh kể về những thử thách và chiến công mà chàng trai đã trải qua (trong quá trình kể có đan xen bày tỏ tình cảm, cảm xúc, suy nghĩ về những thử thách mà chàng phải trải qua).</p> <p>+ Thạch Sanh đi canh miếu, giết chết trăn tinh, bị Lý Thông cướp công</p> <p>+ Thạch Sanh đánh nhau với đại bàng cứu công chúa nhưng bị Lý Thông hãm hại</p> <p>+ Thạch Sanh cứu con vua Thủy Tề, được đền ơn nhưng bị hồn đại bàng, trăn tinh hãm hại</p> <p>+ Tiếng đàn của Thạch Sanh giúp công chúa khỏi bị câm, minh oan cho mình và Lý Thông bị trừng trị</p> <p>+ Thạch Sanh lấy công chúa và đánh bại quân mười tám nước chư hầu</p> <p>* Kết bài: Kết thúc câu chuyện và nêu bài học rút ra từ câu chuyện</p> <p>3. Thang điểm:</p> <p>- 4 điểm: đạt yêu cầu</p> <p>- 3 điểm: bố cục đủ 3 phần, nội dung tương đối đầy đủ, còn một vài sai sót về dùng từ, diễn đạt.</p> <p>- 2 điểm: bố cục đủ 3 phần, nội dung chưa thật đầy đủ.</p> <p>- 1 điểm: nội dung còn sơ sài, bài viết chưa đủ 3 phần.</p>	3.0 đ
--	--	--------------

MA TRẬN

Tên chủ đề	Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Tổng
I. Phần đọc hiểu <i>Sự tích Hoa cúc trắng</i>	<p>- Biết được ngôi kể</p> <p>- Biết được phương thức biểu đạt.</p> <p>- Biết, và kể tên được văn bản cùng thể loại</p>	<p>- Hiểu được nội dung của đoạn trích qua biểu tượng bông hoa cúc trắng</p> <p>- Hiểu thông điệp rút ra từ truyện</p>		

Số câu Số điểm Tỉ lệ %	Số câu: 2 Số điểm: 1.5 Tỉ lệ: 15 %	Số câu: 2 Số điểm: 3.5 Tỉ lệ: 35 %		Số câu: 4 Số điểm: 50 Tỉ lệ: 50 %
- Nghĩa của từ		Hiểu được nghĩa của từ ngữ.		
Số câu Số điểm Tỉ lệ %		Số câu: 1/2 Số điểm: 0,5 Tỉ lệ: 5 %		Số câu: 1/2 Số điểm: 0,5 Tỉ lệ: 5 %
- Cụm từ	- Nhận biết được cụm DT			
Số câu Số điểm Tỉ lệ %	Số câu: 1/2 Số điểm: 0.5 Tỉ lệ: 5%			Số câu: 1/2 Số điểm: 0,5 Tỉ lệ: 5 %
II. Phần viết Viết bài văn đóng vai nhân vật kể lại truyện cổ tích.			Viết được bài văn đóng vai nhân vật Thạch Sanh kể lại truyện.	
Số câu Số điểm Tỉ lệ %			Số câu: 1 Số điểm: 4 Tỉ lệ: 40 %	Số câu: 1 Số điểm: 4 Tỉ lệ: 40 %
Tổng số câu Tổng số điểm Tỉ lệ %	Số câu: 2 Số điểm: 2.0 Tỉ lệ: 20 %	Số câu: 2,5 Số điểm: 4.0 Tỉ lệ: 40 %	Số câu: 1 Số điểm: 4.0 Tỉ lệ: 40%	Số câu: 5 Số điểm: 10 Tỉ lệ: 100%